

Окуневич Т. Г. Інноваційні підходи до навчання студентів-філологів // Філософсько-світоглядні та культурологічні контексти неперервної освіти: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 12-13 квітня 2019 р., м. Дніпро, КЗВО «ДАНУ» ДОР». / Наук. ред. О.Є. Висоцька. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 390 с. – С. 34– 37.

Окуневич Т. Г.,
к. пед. н., доцент кафедри мовознавства
Херсонського державного університету

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ

Сучасне суспільство позначене швидкими змінами в різних галузях діяльності, корені яких криються в способах створення, збереження, передачі та використання інформації. Комунікаційні та комп'ютерні технології посідають важливе місце в процесі інтелектуалізації суспільства, створенні науково-методичної бази задля підвищення творчого потенціалу молоді та формування її професійної компетентності.

У зв'язку з переходом України до сучасного інформаційного суспільства виникає потреба в зміні технологій, форм і методів проведення занять, що дозволить інтегрувати інноваційні методики навчання в практику роботи вищої школи і зробити її конкурентоспроможною на ринку освітніх послуг.

Виявлена проблема засвідчила, що головною метою освіти є розвиток компетентної особистості вільної у виборі майбутньої практичної діяльності, що забезпечить, з одного боку, формування її інтелектуальних, трудових та організаційних умінь і навичок, необхідних для участі в суспільному житті, виробництві, продовженні освіти та самоосвіти, а з іншого – компетентісна основа підготовки майбутніх фахівців дасть змогу уникнути суперечностей між теоретичною підготовкою студентів-філологів й ефективністю їхньої майбутньої практичної роботи.

Це й зумовило необхідність розгляду питань розроблення й використання інноваційних технологій навчання у формуванні компетентної особистості студента-філолога як громадянина демократичного суспільства. Цій проблемі приділяли увагу О. Арламов, М. Бургін, В. Журавльов, В. Загвязинський, М. Кларін, В. Кремень, А. Ніколс, Л. Пироженко, Є. Полат, Г. П'ятакова, А. Хуторской, Н. Юсуфбекова та ін.

Інноваційне навчання зорієнтоване на глибокі зміни в освіті. Більшість дослідників під інноваційним навчанням розуміють процес і результат такої навчальної діяльності, що стимулює інноваційні зміни в культурі та соціальному середовищі (К. Баханов [1], О. Козлова [5], М. Кларін [4] та інші). Перевагами такого навчання є свідоме засвоєння студентами навчального матеріалу й застосування його на практиці; можливість розвитку критичного та креативного мислення; створення умов постійного пошуку й активної взаємодії в процесі розв'язання навчальних проблеми. З-поміж сучасних інноваційних

методів вартують уваги презентація, flash-анімація, сторітелінг, використання інтелектуальних карт, метод проектів, використання мультимедійних комп'ютерних програм тощо.

Одним із найбільш поширених шляхів використання мультимедіа в навчальному процесі є флеш-анімація (flash-анімація), що розглядається як слайд-шоу з метою показу послідовних зображень з фазами руху [3]. Flash-методика – це методика інтерактивної анімації, що об'єднує велику кількість рішень у сфері мультимедійного подання інформації користувачам [8].

Використання Flash-анімації в навчанні студентів забезпечує активне прийняття ними нового навчального матеріалу, міцне засвоєння теоретичних основ, підвищує мотивацію до навчання, допитливість, дає змогу викладачеві використовувати методи активного, діяльнісного навчання студентів. Популярність анімації зумовлена тим, що вона динамічна і тому зацікавлює студентів, добре продумана і тому допомагає швидше зрозуміти та запам'ятати необхідну інформацію. Flash-анімація допомагає також і викладачеві у поясненні складних тем, які потребують ілюстрації. Наприклад, під час вивчення звукової системи мови процес творення звуків є невидимим. Тому роботу органів мовлення студентам спочатку важко зрозуміти. Спостерігаючи за роботою органів мовлення з допомогою flash-анімації, студенти краще розуміють процеси творення голосних і приголосних звуків, що сприяє швидкому запам'ятовуванню навчальної інформації та формуванню вмінь оперувати необхідними поняттями. Flash-анімація підсилює візуальне сприйняття інформації й впливає на емоційну сферу студента.

Одним із сучасних способів подання навчального матеріалу, систематизації роботи студентів є ментальна карта (Mindmaps – розробка Тоні Бьюзена [2]). Карты мислення (карта розуму, інтелект-карта, карта пам'яті, ментальна карта) – це спосіб графічного запису інформації, відображення на папері способів мислення (за допомогою графічних схем), запам'ятовування, згадування, розв'язання творчих завдань, а також можливість наочно продемонструвати шляхи оброблення інформації, виявлення зв'язків між її частинами [9]. Гнучкість інтелектуальних карт дає змогу розглядати будь-яку тему або питання, графічно представляти навчальну інформацію, чітко визначати ключові поняття і зв'язки між ними.

Можливості ментальних карт досить широкі: ними можна скористатися під час підготовки до практичних занять, складання опорних конспектів лекцій, що значно підвищує ефективність її (весь зміст заняття стає структурованим і наочним). Використання mindmaps сприяють розвитку пам'яті, міцному засвоєнню нових фактів, термінів і понять; надихають на пошук і розв'язання порушених завдань, аналіз результатів спостережень, структурування засвоєної інформації тощо.

Як змістовно-структурна основа заняття інтелектуальна карта може забезпечити баланс між усним викладом матеріалу викладачем, з одного боку, і добре підготовленою презентацією – з іншого, що сприятиме дотриманню часових меж заняття, роблячи викладання та навчання легшим і приємнішим.

Відомо, що все, про що ми говоримо, послуговуючись емоціями, запам'ятовується краще, ніж сухі факти і цифри, спонукає до міркування. Сторітелінг (англ. Storytelling) як метод розповіді сприяє розвитку культури в комунікативній взаємодії студентів, розширює їхні інтелектуальні й пізнавальні можливості. Спираючись на технологію проведення дебатів або диспуту, такий вид діяльності буде ефективним як на лекційних, так і практичних заняттях, оскільки сприятиме формуванню в студентів практичних умінь швидко добирати приклади, наводити переконливі аргументи щодо порушених питань, розвиватиме комунікативні навички. Сторітелінг як метод навчання має практичну користь: легке засвоєння матеріалу, розвиток уяви, подолання страху публічного виступу, налагодження стосунків з іншими, самопізнання [6]. Застосування сторітелінгу допоможе студентам краще усвідомити сутність виучуваних явищ завдяки асоціаціям; спираючись на власний досвід розповідання, сприятиме самоідентифікуванню студентів, удосконаленню мотиваційного, комунікативного й мовленнєвого складників розвитку особистості.

Як відомо, у процесі навчання студенти опановують нові знання й оволодівають професійними навичками, які стали настільки різноманітними, що їх неможливо передати в повному обсязі, спираючись лише на традиційні методи. У зв'язку з цим доречним буде використання кейс-методу (case-study) або методу ситуаційного навчання. Суть кейс-методу в тому, що студентам для осмислення пропонується реальна життєва ситуація, яка містить не лише практичну проблему, але й актуалізує комплекс знань, який необхідно засвоїти під час розв'язання цієї проблеми. Причому ситуаційні завдання добираються з урахуванням специфіки спеціальності [7].

Отже, використання інноваційних технологій у навчанні студентів відкриває широкі можливості для творчості, самостійності студентів, розвиває мислення їх, вміння аналізувати інформацію, формулювати й розв'язувати проблеми, а також формує життєві компетентності.

Список використаних джерел:

1. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі: монографія / К.О. Баханов. Запоріжжя: Просвіта, 2004. 328 с.
2. Бьюзен Тони «Суперинтел-лект» - М.: Попурри, 2014.
3. Википедия – свободная энциклопедия [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>
4. Кларин М. В. Инновации в обучении: метафоры и модели: Анализ зарубежного опыта / М.В. Кларин. М. Наука, 1997. 223 с.
5. Козлова О.Г. Подготовка учителя до інноваційної діяльності в системі післядипломної освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук. К., 1999. 235 с.
6. Крутий К.Л., Зданевич Л.В. Сторітеллінг: мистецтво розповідання, або Як зацікавити й мотивувати дітей. Дошкільне виховання. 2017. № 7. С. 2–6.
7. Ломова Е. А. Кейс-метод в преподавании информатики как средство профессиональной ориентации и подготовки специалистов [Электронный ресурс] Конгресс конференций «Информационные технологии в образовании». 2010. – URL: <http://ito.edu.ru/2010/Troitsk/I/I-0-17.html>

8. Технология Flash [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://programmersclub.ru/alar-technology-flash>. - Загл. с экрана.

9. Хорст Мюллер Составление ментальных карт. М.: Омега Л, 2007. 10. Flash технологии – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://www.homestyle.ru/rus/menu/2/12>. – Загл. с экрана